

KAMU HUKUKU

ALANI (*)

DAVID J. DANELSKI

ÇEVİREN : Asis. Mehmet TURHAN (**)

A. Ü. Hukuk Fakültesi

Kamu hukuku en geniş anlamıyla, «siyasal bilimde bir araştırma alanı olarak» ele alındığında, siyaset ya da Devletle ilgili tüm hukukî olguların incelenmesini içerir. Belirli olguların sözcümleri kuramların, kuralların, kurumların, süreçlerin ve davranışların «hukukî» ya da «siyaset veya Devletle ilgili» olarak nitelendirilmeleri; hukuk, siyaset ve Devlet kavramlarının nasıl tanımlandığına bağlıdır.

Alanın, Avrupa'lı hukuk bilginlerinin eserlerinden ilk dönemlerde çıkan anlayışı biraz daha dardı. *Kamu hukuku (public law), droit public ve öffentliches Recht* deyimlerinin pozitif hukukun iki ana dalındaki işlevsel ikiliği içerdiği anlaşılmaktaydı. Pozitif hukuk, özel hukuk ve kamu hukuku olmak üzere ikiye ayrılmıyordu. Özel hukukun kendi alt bölümlerinin örneğin, ticaret hukuku-bireyler arasındaki anlaşmazlıkların çözümüyle, kamu hukukunun alt bölümlerinin ise örneğin, ceza hukuku, idare hukuku ve anayasa hukuku- bireyler ve Devlet, bireysel ya da kurumsal eylemlere Devletçe getirilen kurallar ve Devletin erk ve sınırlarıyla uğraştığı gözüyle bakılırdı (1934'de Walz).

Amerika'lı kamu hukuku bilginleri, alanları hakkında farklı

(*) Çevirenin notu : Bu madde Davil L. Sills'in derlemesini yaptığı *International Encyclopedia of the Social Sciences*'da 1968 yılında yayımlanmıştır. Bu nedenden 1968 yılından beri geçen süre içinde, kamu hukukundaki gelişmelerin gözönüne alınarak okunmasında yarar vardır.

(**) Bu çevirinin hazırlanmasında değerli eleştirilerinden yararlandığım hocam Doç. Dr. Tuncer Karamustafaoğlu'na teşekkür borçluyum.

kavramlara sahiptirler. Kimi, kamu hukukunu anayasa hukuku ile özdeş olarak görüyordu. Kimi de, konunun, mahkemelerin ve yargıçların incelenmesi ile sınırlı olduğu görüşündeydi. Bir kısmı ise kamu hukukunun, Devlet kurumlarının yönetilmesine yarayan tüm kural koyma ve kural yorumlamayı içerdiğini savunuyordu. Bu alandaki birbiriyle çekişen kavramlara bakarak Swisher (1946), birçok uzmanın, kamu hukukunun alanının ayrıca özelliklerini saptayacak bir kuramsal tanımın biçimlendirilmesinde yarar görmediklerini belirtti. Kamu hukukunu, kamu hukuku bilgileri, öğretileri ve üzerinde araştırmalar yaptıkları, anayasa hukuku, idare hukuku, hukuk bilimi ve hukuksal yaşam öyküsü gibi alanlar olarak tanımlamakla yetiniyorlardı. Kamu özgürlükleri, yargısal süreç ve yargısal davranış gibi konular aynı temele sonradan eklendi.

Kamu hukuku uygulamada, siyasal bilimdeki hemen hemen bütün alanlarla yakından ilgili olduğu için, disiplinin ana alanlarından biridir. Çağdaş toplumların hukukî yönelişi gözönüne alınırca, Devlet olgusunun hukukî boyutları olmayan pek az alanı bulunur. Böylelikle, anayasa hukuku, ulusal ve karşılaştırmalı siyasetle; idare hukuku, kamu yönetimiyle; hukuk bilimi, siyasal kuramla; yargısal davranış, siyasal davranışla (ve benzerleri) bağlantılıdır. Bu örnekleri çoğaltmak olanağı vardır. 1903'de Amerikan Siyasal Bilim Derneği (American Political Science Association) kurulduğunda derneğin ortaya konan amacında kamu hukukunun önemi açıkça belirtilmişti: «Amaç siyasetin, kamu hukukunun, yönetimin ve diplomasinin bilimsel olarak incelenmesidir».

Kamu hukuku, siyasal bilim kadar eskidir; öyle ki zaman zaman, ikisini birbirinden ayırmak; hemen hemen olanaksızlaşmıştır. XIX yüzyılda ve bu yüzyılın başlarında bu alanda Avrupalıların çalışmaları egemen olmuştur. Krabbe, Duguit ve Laski, hâlâ kamu hukukunun bilinen adlarındandır. Fakat son otuz kırk yıl içinde bu alanda yeni gelişmeler oldu. Bunların çoğu da çağdaş siyasal bilimin özerk bir disiplin olarak dev adımlar attığı Amerika Birleşik Devletler'inde oluştu. Bu nedenle, burada özellikle, İkinci Dünya Savaşından sonraki Amerikalı siyasal bilimcilerin çalışmaları üzerinde durulmuştur.

YAKLAŞIMLAR :

Çözümleyici (Analitik) yaklaşım : Staatslehre (Devlet kuramı) düşüncesi, XIX yüzyılın son dönemlerinde kamu hukukunda ağırlığın hissettiriyordu. Hukuk, egemen gücün bir buyruğu olarak

görülmüyordu. Egemenlik ise, tüm hukukun kaynağı ve uygulayıcısı olan Devlete atfediliyordu. Çözümleyici yaklaşıma taraftar olan bilim adamları, Devletin «gerçek doğasını» araştırdılar; egemenlik üzerinde ayrıntılı kuramlar kurdular. Çözümlemeler biçimsel ve tümevarımcıydı ve başlıca amacı da hukuksal doktrinlere tutarlılık ve mantıksal uyum kazandırmaktı.

W. W. Willoughby'nın eserleri (özellikle; 1896, 1924' dekiler) çözümleyici yaklaşımın en iyi örneklerindedir. Austin, Jellinek ve Laband'ın yazılarının etkisiyle Willoughby hayli soyut hukuksal bir Devlet kuramı kurdu. İşin garip yönü, Willoughby'nin mesleğinin başlarında pragmatizmin ve gerçekçiliğin siyasal bilimde yerleşmesi sonucu, çalışmalarının daha yaşadığı sırada çağın gerisine düşmesiydi. Yine de, 1940' lara kadar yaptıkları ciddiye alınarak, üzerinde tartışıldı (1935'de Cairns, 1948'de Cole). Fakat bundan çok önceleri bir çok siyasal bilimci Willoughby'nın soyut kuramcı yazılarını, «kısır hukukçuluk» olarak nitelemiş ve kabul etmemişti. Bugünse bu çalışmaların, yalnızca tarihsel değeri vardır. İlk dönemlerde olduğu gibi, çözümleyici yaklaşımın egemen olduğu evrede, bu yeni alandaki önemli katkılar, siyasal bilimcilerden değil, fakat Avrupa'da yetişmiş hukuk bilginlerinden (örneğin, 1945'de Kelsen, 1961'de Hart) gelmişti.

Hukukî yaklaşım : Kökünü çözümleyici hukuk kuramından almakla birlikte, hukukî yaklaşım, hukuk, hükümet ya da Devletin genel soyut kuramı ile nispeten daha az ilgilenmiştir. Hukukî yaklaşım hukuku, öncelikle hukukî kararların temelini oluşturduğu varsayılan bir kavramlar, kurallar ve ilkeler sistemi olarak görür. Odak noktası, anayasalar, yasalar, yargı kararları ve ilgili olgulardır. Bunlar tanımlanır, açıklığa kavuşturulur ve bazen de çözümlenir. Çözümleme, hukuksal uslamaya ağırlık verir; hukuksal karar almanın mantık ve tutarlılığını derinlemesine inceler. Yaklaşım, karar almanın biçimsel sonuçlarıyla genellikle hukuk kuramı açısından ilgilendiği için, zorunlu olarak biçimseldir. Yine de, bu biçimselliği siyasal gerçekçilikle bir hayli yumuşatmak olanağı vardır.

Hukukî yaklaşımın benimsenmesi, pragmatizmin ortaya çıkışı ile aynı dönemlere rasılır. Nitekim hukukî yaklaşımçılar (örneğin 1918'de Powell), John Dewey gibi pragmatistlerin yazılarından açıkça etkilenmişlerdir. XX yüzyılın başlarında, en önde gelen hukukî yaklaşımçı bilim adamı, Frank J. Goodnow'du. Karşılaştırmalı hukuk ve Amerikan idare hukukundaki eserleri (1893; 1905), bugün birer klâsik sayılmaktadır. Eserleri hayli tanımsal

nitelikte ve geniş örnek olay çözümlmelerine dayanıyordu; ama, yine de içlerinde, özellikle Amerikan anayasa hukuku çözümlmelerinde göze çarpan, yeni yeni filizlenmeye başlamış siyasal gerçekçilik izleri taşıyordu (1911). Ve bu açıdan öğrettikleri de yazdıkları kadar önemlidir. Haines ve Dimock, şöyle yazıyorlardı: «Goodnow, öğrencilerine, hep anayasa ve idare hukukunun altında yatan ve sonunda onu denetimi altına alan siyasal davranış ve siyasal güdüler öğrenilmedikçe, Devlet olgusunun anlaşılacağı ve sürekli gelişmeler sağlanamayacağını söyler dururdu» (1935, s. xiii).

Goodnow'un öğrencileri - özellikle de Thomas Reed Powell ve Charles Grove Haines - kamu hukukundaki siyasal gerçekçiliği daha da ileriye götürdüler. Edward S. Corwin'le birlikte, Yüksek Mahkemenin (Supreme Court of the United States) anayasayı yorumlarken, siyasetle uğraştığına dikkati çektiler. 1920 ve 1930'ların önde gelen hukukî yaklaşımıcısı olarak ortaya çıkan Powell, parlak bir biçimde, Yüksek Mahkemenin görüşlerinin mantığını ve anlatım biçimini irdelleyerek, zaman zaman anayasal kararlarda, kaçınılmaz hukuk mantığının değil, kişisel seçişlerin esas alındığını gösterdi. Haines (1922) daha da ileriye giderek, günümüzde yargısal davranışçılığın öncüsü sayılan bir makalesinde, anayasa hukukunun, sistematik bir şekilde psikolojik güdülerle açıklanabileceğini ortaya attı.

Şunu belirtmek gerekir ki, tüm hukukî yaklaşımıcılar, siyasal gerçekçilikle nitelendirilemez. Powell ve Haines yazarken, bir çok hukukî yaklaşımıcı, henüz yargı kararlarının biçimsel hukukî çözümlmelerini yapıyorlardı; durum, bir ölçüde bugün de böyledir.

Hukukî yaklaşım, iki savaş arası dönemde doruğuna ulaştı. Bu dönemin kamu hukuku bilginleri, anayasa hukuku üzerindeki çalışmalarını yoğunlaştırdılar. Eserleri, tanınmış hukuk ve siyasal bilim yayın organlarında yayımlandı. Hukuk fakülteleri, öğretim üyeleri olmaları için peşlerinden koştu ve bazılarına, idarede hukukî sorunlarla ilgili görevler verildi. Siyasal bilimde doktora yapmadan önce, hukuk öğrenimi gören Powell, mesleğinin büyük bir bölümünü Columbia ve Harvard Üniversitelerinin Hukuk Fakültelerinde ders vererek geçirdi. Hukuk diploması olmayan bir siyasal bilimci olan Walter F. Dodd, 1920'lerde Yale Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim kadrosuna katıldı. Corwin ve Carl B. Swisher ise hiç bir resmî hukuk öğrenimi görmemelerine rağmen, 1930'larda, aynı zamanda Adalet Bakanı olan Amerika Birleşik Devletleri Baş-

savcısına özel yardımcılıkta bulundular. Devrin kamu hukuku uzmanlarına verilen belki de en büyük değer, Amerikan Hukuk Fakülteleri Derneğinin (Association of American Law Schools) bir komitesinin derlediği *Anayasa Hukuku Üzerine Seçme Yazılar (Selected Essays on Constitutional Law)* adlı eserde (1938), çalışmalarına önemli bir yer verilmesi oldu. Kitaptaki yazıların yüzde 40'ı siyasal bilimcilerin imzasını taşıyordu. Powell 23, Corwin 14 makalesi ile öteki yazarları geride bırakmışlardı. Cushman, Haines, Dodd, Grant, Fairman ve Field'ın çalışmalarına da yer verilmişti. Bu dönemde siyasal bilimde büyük saygı gören, hukukî yaklaşımclar da bulunuyordu: Corwin, Powell, Haines, Cushman ve Dodd, hepsi de Amerikan Siyasal Bilim Derneğine (American Political Science Association) başkan olmuşlardır.

Hukukî yaklaşım, kamu hukukunda hâlâ önemini korumaktadır. Çoğunlukla örnek olay yöntemiyle öğretilen anayasa hukuku, Amerikanın kolej ve üniversitelerinde verilen başlıca kamu hukuku dersidir. Geçmişte olduğu gibi, hukukî yaklaşıma taraftar olan bilim adamları, - örneğin; David Fellman, William M. Beanev ve John P. Roche - gene çalışmalarının büyük bir kısmını hukuk dergilerinde yayınlıyorlar. Fakat siyasal bilimcilerin, kamu hukukundaki düşünsel önderlik dönemi artık bitmiştir. Şimdi bu önderlik hukuk profesörlerine geçmiştir. Bunların çoğu da, Yüksek Mahkeme yargıclarının yazmanlığını yapmışlardır.

Amerikan siyasal bilimindeki hukukî çözümlemenin niteliğinin çok kez pek iyi olduğu söylenmiştir. Hyneman, «Eğer, bu genel alandaki bilimsel çalışmalarımız, övgüye değer nitelikte ise, bunu Amerika Birleşik Devletleri Anayasasını yorumlayan, genişleten ve dilini değiştiren, kamu siyasasını tanımlama, değerlendirme ve eleştirme çalışmalarımızdaki parlak başarımıza borçluyuz» (1959, s. 44) diye yazıyordu.

Hukukî yaklaşım çalışmalarının, siyasal bilim literatürüne yaptığı katkı dışında da rolü olmuştur. Corwin bir keresinde, yargıclar hukuk yaratabildiği takdirde, yasa yorumcularının da aynı işi yapabileceklerini söylemişti. Hukukî yaklaşımcların kitaplarına ve makalelerine, temyiz dosyalarında, tartışma ve görüşlerde sık sık atıflar yapılmıştır. Böylelikle, hukuk öğretisini açıklığa kavuşturmak, eleştirmek ve irdellemek yönündeki çalışmaları, yargısal süreçte yararlı, belki de etkili olmuştur. Yargısal görüşlerde, bilimsel içtihatlarla atıf yapılması, tek başına bu etkiyi kanıtlamasa da, siyasal bilimcilerin yargı sürecinin gözlemcileri oldukları kadar, onun çok kez katılımcıları olduklarını da gösterir.

Tarihsel yaklaşım: Corwin mesleğinin başlarında, kamu hukukuna yaklaşımının esas itibariyle tarihsel olduğunu belirledi. Hukuk, usul ve gelişme bakımından o kadar açık bir şekilde tarihseldir ki, ona göre hukukun salt bu nedenle tarihsel olarak anlaşılması gerekir. Gerçekten tarihsel yaklaşımın her alanında, Corwin öncü çalışmalar yaptı. Bu alandaki katkılarına hâlâ erişilememiştir.

Corwin'in hukuk anlayışı tarihsel hukuk biliminin etkisini taşıyordu; ama, hukukî anlayıştan pek az farklıydı. Bu, birçoğu Corwin'in öğrencisi olan ve yönseme bakımından tarihsel görüşe taraftar kamu hukuku uzmanları için de genellikle doğrudur. Tarihsel ve hukukî yaklaşımlar arasındaki temel farklılık, çalışmaya uygun olgular evreni ile yönteminde olduğu gibi, hukukun anlaşılışında yatmaktadır. Tarihsel yaklaşımının yeteneği, genetik açıklamalarındadır. Tarihsel yöntemin esası ise şunlara dayanır: -İlk kaynakların kullanılışı, delillerin eleştirisel değerlendirilmesi ve bu delillerden doğrudan doğruya çıkarılan sonuçlar-. Corwin Amerikan Anayasası ile ilgilenseydi, o da hukukî yaklaşım yanlıları gibi yargısal içtihatlar üzerinde çalışırdı. Fakat onun olgular evreni daha çok şunları kapsıyordu: -Kamu oyu, grup etkinliği, başkanlık kararları, Kongrenin davranışları ve anayasal gelişme ile ilgili her şey - (bkz. 1943'de Swisher).

Kamu hukukundaki tarihsel yaklaşım; hukukî düşünceler (örneğin., 1928-1929'larda Corwin), anayasal gelişme (örneğin., 1943'de Swisher), anayasal kavramlar ve öğretiler (örneğin., 1938'de Wright), hukukî kurumlar (örneğin., 1960'da McCloskey), ve örnek olay inceleme ve araştırmalarını (örneğin., 1958'de Westin) içine almıştır. 1930'lardan itibaren en fazla ilgi çeken alan, hukuksal yaşam öyküsü olmuştur.

Birleşik Devletlerde Beveridge'in iki ciltlik *John Marshall'ın Yaşamı'nın* (*Life of John Marshall*) basılmasıyla (bkz. 1916-1919) hukuksal yaşam öyküsü çalışmaları dikkati çeker bir şekilde başladı. Fakat Corwin'in aynı yargıç hakkındaki kısa yaşam öyküsü de (1919) aynı derecede önemlidir. Çünkü bu, siyasal bilimde yaşam öyküsü yazacak olanlara bir örnek oluşturmıştır. Tipik hukuksal yaşam öyküsü, yargıçların hukukî felsefelerine ilişkin çalışmalardan farklı olarak öznenin özel kağıtlarına ve diğer ilk kaynaklara dayanmaktadır. Bu yaşam öykülerinde yargıçın çocukluk evresi çoğunlukla kısa tutulmuştur. Hukukî ve siyasî mesleği daha geniş bir şekilde yer almış ve yaşam öyküsünün önemli bir bölümü; yargıçın düşüncelerine, özel yazışmalarına, toplanmış muhtıraları-

na, günlüklerine ve mahkeme içi iletişimlerine dayanan hukuksal evresine ayrılmıştır. Bütün bunlar, çoğunlukla o dönemin siyasal tarihi ile karşılaştırılmalı olarak verilmiştir. Bu iş güzel yapıldığında, yaşam öyküsünün o devrin tarihini anlamada önemli katkıları olmaktadır. Bu derecede olmasa da, yaşam öyküsü çoğunlukla yargısal davranış ve karar almaya ışık tutmaktadır. Önemli hukuksal yaşam öyküsü yazan siyasal bilimciler arasında, Swisher (1935), Fairman (1939), Mason (1956) ve Magrath (1963) vardır. Gazeteciler, hukukçular ve hukuk profesörleri de, siyasal bilimcilerin yaklaşımlarına benzer hukuksal yaşam öyküleri yazdılar. Anayasa hukukunda olduğu gibi, bu alandaki önderlikte Yüksek Mahkeme yargıçları yanında yazmanlık yapmış hukuk profesörlerine geçmekte olduğu görülmektedir. Bunun nedeni, bu profesörlerin hem hakkında yazdıkları o yargıçlarla ilgili kişisel deneylerinin bulunması, hem de çoğunlukla gerekli olan özel kâğıtları inceleme olanağına sahip bulunmalarındır.

Kamu hukukunda, tarihsel yaklaşım, çoğunlukla tarihçilerin yüksek övgülerini kazanmıştır. Swisher ve Mason gibi bazı siyasal bilimciler, tarihsel yöntemi o kadar iyi kullanmışlardır ki, bunlar Amerika'nın anayasa tarihçilerinin önde gelenleri olarak kabul edilmişlerdir. Tarihsel yaklaşıma yapılan eleştirilerin büyük bir kısmı, böyle bir çalışmanın kuramsal olmadığı, hukukî ve siyasî olgular hakkında sistematik genellemeler ortaya koyamadığı görüşünde olan siyasal bilimcilerden gelmiştir. Kamu hukukunda tarihsel çalışmaların büyük bir kısmının özelliği bu olmakla birlikte, eleştiri genel olarak tarihsel yaklaşıma uygulanamaz. Çünkü tarihsel araştırma bilgi yönünden kuramdan yararlanabileceği gibi, sistematik genellemeler elde etmeye de yarayabilir. Bununla birlikte, kamu hukukunda bu tip araştırmalar yeni başlamıştır.

Tarihsel yaklaşım, hukuksal süreçte önemli bir rol oynayabilir. Holmes «bir sayfa tarih, bir cilt mantığa bedeldir» (256 U.S. 345, 349) diye yazarken bunu düşünmüştür. Onun için, Cardozo da (1921) tarihin bilinçli bir hukuksal karar alma yöntemi olduğuna işaret etmiştir. Anayasal hükümlerin yorumları, araştırmanın açıklığa kavuşturacağı ve bazen asılsız olduğunu göstereceği tarihsel varsayımlara dayanmaktadır. Birkaç istisna (örneğin., Graham 1938) dışında, bu alanda nispeten pek az çalışma yapılmıştır.

Ahlâkî yaklaşım : Ahlâkî yaklaşım, hukukî kurallar, kararlar, davranışlar ve benzeri olgular bakımından adalet sorununu ortaya atmaktadır. Bu görüş daima ideal hukuk anlayışına sahip olanlar tarafından ele alınmıştır. Örneğin doğal hukuka yönelenler, adil ol-

mayan hukukun hukuk olmadığını ileri sürerler. Fakat ahlâki yaklaşım, diğer hukuk anlayışlarına yandaş olanlarca da kullanılabilir.

Yüzyıllardır önde gelen ahlâki yaklaşım öğretisi, aklın kullanılmasıyla bilinebilecek mutlak, deney üstü bir ölçünün varlığını savunan doğal hukuktur. Tarihsel bir olay olarak doğal hukuk çalışmaları bir yana bırakılacak olursa (örneğin., Corwin 1928-1929; Haines 1930), Amerikan kamu hukuku bilginleri bu konu ile çok az ilgilenmişlerdir. Bunun nedeni, belki de, bu alanın erken denebilecek bir zamanda çözümleyici hukuk bilimine bağlanmasıdır. Bu alanda, ahlâki yaklaşımı kullanarak, doğal hukuk anlayışına yaklaşan tek çalışma Berns'inkidir (1957).

Adalet sorunu ile doğal hukuktakinden farklı terimlerle ilgilenilmiştir. Cordozo (1921; 1924; 1928) adaleti, deney yoluyla doğrulanabilecek toplumsal değerler olarak tanımlamıştır. Brecht (1959) hukuk ve siyaseti ilgilendiren ahlâki sorunlara bilimsel yöntemle nasıl yaklaşılabilineceğini göstermiş ve adaleti tartışırken de aynı biçimde hareket etmiştir. Brecht'in çalışmaları, kamu hukukunda yeni gelişmekte olan verimli bir alan açmıştır.

Grup - süreci yaklaşımı : İlk kez Arthur F. Bentley'in (1908) başlattığı ve açıkça açıkladığı grup-süreci yaklaşımındaki hukuk kavramı, sistematikleştirmeyi, mücadeleyi ve grup çıkarlarının uyandırılmasını gösteren karmaşık çok sayıdaki etkinliklerdir. Bentley'e göre, hukuk devletten çıkmamakta; aynı olgunun, «başka bir açıdan anlatılmış şeklidir» (1908 1949, s. 272). Hukukî etkinlikleri ve Devlet etkinliklerini, diğer tüm etkinliklerden ayıran şey, ilkinin Devlet organları ile olan bağlantısıdır. Bentley, «temelde hukuk, yalnızca insan kitlelerinin, gerçekte yaptıkları ve belirli bir ölçüde Devlet organları aracılığı ile başkalarına yaptırmaya yöneldikleridir» diye yazmıştır (*ibid.*, s. 276). Mahkemelerin Devletin organları oldukları açıktır; fakat Bentley, onların etkinliklerinin, yargıların resmî düşüncelerinden çıkan mantıkla, sanılarla veya kuramlarla değil, yalnızca ilgili diğer tüm etkinliklerle bağıntılı olarak açıklanabileceğini —yani grup mücadelesini— savunmuştur.

Bentley'in hukuk anlayışı, çok büyük anlamlar içermektedir; çünkü, suçluların etkinlikleri, polisler, davacılar, avukatlar, ilk derece ve temyiz mahkemesi yargıçıları, zabıt kâtipleri, hukukî ve idarî etkinlikleri olan herkesi, kamu hukukunun içine sokarak, kamu hukuku ile ilgili olgular evrenini genişletmiştir. Bentley'in çalışmaları, kendi zamanı için önemli bir katkıdır. Bentley'in yaptığı bir çeşit sosyolojik hukuk bilimidir; fakat Pound'un bu alandaki dü-

şüncelerinden farklı ve Ehrlich'in eserinden daha ileridir. Bentley'in çalışmasının, bu nedenden, 60 yıldan daha fazla bir zaman savsaklanması inanılır şey değildir.

Sonunda Bentley'i yeniden bulup ortaya çıkaran hukuk profesörü, Karl N. Llewellyn olmuştur. Llewellyn, «Bentley, 1908'de, anayasal kuramın tümü ile yeniden kurulabilmesi için, gerekli olan her şeyin varolduğunu görmüş ve söylemiştir» diye yazmaktadır (1934, s. 1). Ondan sonra bazı siyasal bilimciler (örneğin, 1939'da Shepard), Bentley'in kamu hukukuna yaptığı katkıları kabul etmiştir. Fakat bu alanda gerçek etkisinin ortaya çıkabilmesi için, bir 30 yıl daha geçmesi gerekmiştir. Sonuç olarak, 1950'nin başlarında, kamu hukukuna dokunan bir dizi grup-süreci çalışmaları yayımlanmıştır (1951'de Truman, bölüm 15; 1952'de Latham; 1953 ve 1955'lerde Peltason).

Peltason'un eseri, kamu hukukuna özel bir biçimde değinmiştir. Çünkü yazar, mahkemelerin oynadıkları role ve yargıların grup-sürecine katılmalarına önem vermiştir. Peltason, Bentley'in temel düşüncelerini yinelemiş ve geliştirmiştir. Bunları, federal yargıya ilişkin iki çalışmasının temeli olarak kullanmıştır (1955; 1961). Başkaları da, Peltason'un öncülüğünde, grup-süreci çözümlerini, federe Devlet yargı organlarını (örneğin, 1965'de Jacob) ve hukuki kararların toplum üzerine etkilerini içine alacak biçimde genişletmiştir (örneğin, 1957'de Paric). Kamu hukukunda grup-süreci yaklaşımının doğması, Bentley'in düşüncesini vurgulamakla birlikte, çıkar gruplarını veya grup-sürecini temel alan bir dizi başka incelemeler yapılmasına da neden olmuştur (örneğin, 1958 ve 1959'larda Vose; 1965'de Grossman).

1950'lerden beri, grup-süreci yaklaşımının önemi artmıştır. Hukuki olgular evreninin tanımını geniş bir biçimde yapması, bu yaklaşımın başlıca katkısı olmuştur. Kuramsal terimlerle söylemek gerekirse, kamu hukukundaki grup-süreci çalışmaları, Bentley'in 1908'deki temel anlayış ve kavrayışından öteye pek gidememiştir. Bu yaklaşımın gelecekte kazanacağı önem, yalnızca hukuk ve Devletle ilgili süreçlerin dikkatlice tanımlanmasına değil, doğruluğu tanıtılabilir kurama dayanan akıllıca açıklamalar sunabilmesine bağlıdır.

Davranışçı yaklaşım : Davranışçı yaklaşım hukuksal olguları, uygulamalı olarak tanımladığı kavramlarla ve insan davranışlarıyla ilgili, doğruluğu deneysel olarak tanımlanabilir varsayımlarla açıklamaya uğraşır. Hukuksal süreçte, çalışmalarını kişilerin davranışla-

rı üzerinde yoğunlaştırdığından, bu yaklaşım bireysel ve toplumsal psikolojiden fazlasıyla yararlanır. Yaklaşım çoğunlukla olasılık biçiminde anlaşılan öngörmeyi de içerir. Yani, eğer X, Y ve Z olguları varsayılmış bir ilişki içinde gözlenirse, olasılık R' dir, R'' değildir olarak ortaya çıkacaktır (bkz. 1943'de Lasswell ve McDougal, s. 238). Böyle bir varsayımın altında yatan açıklamaların doğruluğunu araştırabilmek ve olasılığı saptayabilmek için, çok kez sayısal yöntemler kullanılırsa da, sayısallaştırma kendiliğinden tek başına davranışçı yaklaşımın özelliğini belirlemez.

Kamu hukukunda davranışçılığın habercileri, siyasal ve hukukî gerçekçilik akımları olmuştur (örneğin, 1922'de Haines; 1930'da Frank). Fakat yaklaşım en büyük hızını ilk yıllarında Charles E. Merriam'dan almıştır. Hukukun dar anlaşılışını eleştiren Merriam, siyasal bilimcilerin araştırmalarında psikoloji, psikopatoloji, sosyoloji ve istatistiği kullanmaları gerektiği üzerinde ısrarla durmuştur. Yazar 1921 yılında yargının istatistiksel olarak araştırılmasının yararlı sonuçlar doğuracağına işaret etmiştir. Merriam kamu hukuku uzmanlarını, hukuk kütüphanelerinde örnek hukukî olaylar okumaya daha az zaman ayırıp, zamanlarının daha çoğunu deneysel araştırmalara ayırmaları için özendirmiştir (1926). Chicago Üniversitesinde, Merriam yaratıcı davranışçı çalışmanın gerektirdiği koşulları hazırlamıştır. Meslektaşlarından biri olan Mott, onun kamu hukukunda deneysel araştırma çağrısına ilk karşılık veren olmuştur (bkz, örneğin, 1933'de Mott et al.). Fakat Merriam'ın kamu hukukunda asıl büyük etkisi, 1940'larda eski öğrencileri ve meslektaşları olan Harold D. Lasswell ve C. Herman Pritchett'in çalışmaları ile ortaya çıktı.

Lasswell'in kamu hukukundaki değerli çalışması, Yale Hukuk Fakültesine geçtikten sonra olmuştur. McDougal ile birlikte yazdığı bir makalede (1943), hukukî yaklaşımın esaslı bir eleştirisini yaptı (bu yaklaşımı «sözdizimleri» olarak niteledi). Lasswell, yargısal karar alma kuramının ana çizgileri kabataslak anlatarak, hukukî olgularla ilgili çalışmalara siyasa bilimindeki gibi nasıl yaklaşılabilineceğini gösterdi. Hukukî çevrelerde bu makalenin etkileri olmakla birlikte, kamu hukukundaki siyasal bilimciler Lasswell'in daha sonraki çalışmalarına çok daha fazla ilgi gösterdiler (1948). Bu çalışmalarında Lasswell, üç yargıcın (yargıçlar X, Y, Z) psikoanalitik örnek olay tarihçelerini vererek temel siyasal karakter tiplerini çizmiş oldu. Lasswell'in kamu hukukundaki çalışmaları, belki tamamıyla değerlendirilmiş de değildir. Görünen odur ki, kamu hukukundaki etkileri, siyasal bilimdekinden daha büyük olmuştur.

Kamu hukukundaki çağdaş davranışçılık Pritchett'in öncü çalışmalarıyla başladı (1941). Pritchett, oybirliği olmayan kararların sayısal çözümlenmeler aracıyla, Birleşik Devletler'de Yüksek Mahkeme oylarındaki kümeleşmeyi ortaya çıkardı ve tanımladı. Pritchett'in yeni yöntemi, Merriam'ın bir başka öğrencisi olan Herman C. Beyle'den kaynaklanmıştır. Fakat Pritchett'in katkıları yalnızca yöntemle ilgili değildir. Roosevelt Mahkemesiyle (1948) ilgili çalışmasında, Pritchett çok başarılı bir şekilde davranışçı, hukukî ve tarihsel yaklaşımları bağdaştırmıştır. Bu çalışma bir kuşaktan beri yapılan çalışmaların en değişiki ve en yenisi olmasına rağmen, yapılan ilk eleştiriler, Yüksek Mahkemenin incelenmesinde niceliksel çözümlenmelerin uygun olmadığı yolunda olmuştur. Pritchett'in katkıları bu nedenden 10 yıl nadasa bırakılmış ve hatta kendisi de niceliksel çözümlenmelerden uzaklaşmaya başlamıştır (bkz, 1954). Fakat 1950'lerin ortasından itibaren bir dizi bilim adamı (örneğin., 1955'de Bernard; 1957'de Kort; 1958'de Schubert), yargının niceliksel olarak incelenmesiyle ilgilenmeye başlamıştır. Böylece yargısal davranış, kamu hukukunun bir alt alanı olarak kesinlikle yerleşmiş oldu.

Pritchett'den sonra, yargısal davranışla ilgili çalışmalar, diğer tüm bilim adamlarından daha fazla Glendon Schubert'e borçludur. Pritchett'in çalışmalarından ve aynı zamanda Beyle'den etkilenen Schubert, diğerlerinin araştırdığı bir dizi niceliksel yöntem geliştirdi: Örneğin., Küme çözümlenmeleri, birikimsel derecelendirme ve faktör çözümlenmeleri. Yargısal davranış çözümlenmelerinde oyun kuramını ilk kullanan ve aynı zamanda ilk olarak yargısal kararların alınmasında psikometrik model kuran da Schubert olmuştur. Verimli bir bilim adamı olan Schubert, 1950 sonlarından 1960 başlarına kadar yargısal davranışla ilgili çeşitli temel kitaplar yazmış ve derlemiştir (bkz., örneğin., 1965). Onun alt bölüm literatürünü yeniden gözden geçirmesi, kapsamlı bir şekilde diğer yargısal davranışçıların çalışmalarını içerir. Bunlar S. Sidney Ulmer, Joseph Tanenhaus, Harold Spaeth, R. Schmidhauser, Stuart Nagel, Fred Kort ve David J. Danelski'dir.

Yargısal davranışçılık, ustalığı gerektiren ince yargılama sanatını ölçmekte yetersiz kaldığı ve ölçüm için kullandığı yöntemlerin kaba olduğu temel alınarak eleştirilmiştir (1963'de Mendelson). Aynı şekilde yargısal davranışçılığın, adalet sorununu savsakladığı (1963'de Berns) ve sosyal bilim kuram ve yöntemlerini kullanmasının da doğru olmadığı belirtilmiştir (1965'de Becker). İlk yapılan davranışçı çalışmaların yetersiz olduğu doğrudur. Çünkü bu çalış-

malar kuramdan yoksun deneycilikten ibaretti ve başka yerde gelişmiş kuramlar kullanılmaya başlanınca da, bunlar ara sıra ve üstünkörü kullanılmıştı. Bununla beraber, yargısal karar alımını davranışçı çözümlemelere karşı diğer hüner isteyen siyasal karar alma çeşitlerinden daha az duyarlı yapan hiç bir özelliği yoktur. Bu tip çözümlmeler, en azından sınırlı bir şekilde de olsa adalet sorunuyla ilgili olarak da kullanılabilir. Davranışçı yaklaşım kuramsal bakımdan gelişip, bir takım kamu hukuku alanlarında kullanılmaya başlandığı zaman, şimdiki eleştiriler savuşturulmuş olacaktır.

Kamu hukukunda davranışçıların çalışmaları, hukukî süreçlere katılanlar için yararlı bir güç kaynağıdır. Örneğin, yargısal karar alma kuramı, eğer yüksek bir öngörülebilirlik düzeyine kadar gelişebilirse, bundan tek tek davaların haline ya da temyizine karar verirlerken büyük bir olasılıkla yararlanabileceklerdir. Böyle bir kuram elbette, yargıçların kendi davranışlarını anlamalarında da yararlı olacaktır.

Değerlendirme

Alana baktı : Kamu hukuku, hukuk ve siyasal bilimdeki temel düşünce akımlarına cevap verebilmişse de, bu çoğunlukla geç ve bu nedenle kısmî olmuştur. Alan, eski yaklaşımları zorlukla terk edebilmiş, cesurca yeniden kuruluşa girişeceğine, eskiyle yeniyi uyuşturmaya çalışmıştır. Bu, hukukî yaklaşımın önceli olan çözümlerici yaklaşımdan doğarken ve pragmatizm ile gerçekçiliğe verilen ılımlı ödünlerde görülmektedir. Davranışçı yaklaşım için yapılan eleştirilerin nedenlerinden biri, bu yaklaşımın alan içinde kolayca bütünleşmeyi sağlayamadığıdır. Davranışçılığın tümüyle kabulü, hepsi olmasa bile, diğer eski yaklaşımların terk edilmesi anlamına da gelebilecektir. Bu konularda alanın tarihsel tutucu davranışı gözönüne alınırsa, bu alanın uzmanlarının çoğunun bu kadar ileriye gitmek istemediği anlaşılır. Gerçekten son yıllarda kamu hukuku, belki de, tutuculuğu yüzünden disipline önderlik edeceği yerde onun ardından gitmiştir.

Birleşik Devletler'de kamu hukuku, Yüksek Mahkeme ve onun kararlarıyla uğraşmıştır. Mahkeme, grup-süreci yaklaşımını kullananların çalışmalarında bile önemli bir yer tutmaktadır (bkz. 1959'da Vose; 1961'de Peltason). Buna şaşmamak gerekir; çünkü Yüksek Mahkeme başlı başına bir kamu hukuku olgusudur. Yüksek Mahkeme hem hukukî hem de siyasal bir kurum olduğundan, kararları da bu ikili niteliğini yansıtır. Birleşik Devletlerde Yüksek

sek Mahkeme ve kararları ile ilgili çalışmalar kamu hukukunun esasları olmakla beraber, Federe Devletlerde ve yabancı ülkelerdeki kamu hukuku olgularına da her zaman hatırı sayılır bir yer verilmiştir (bkz. örneğin., 1965'de Mitau; 1958'de Grant). Kullanılan yaklaşımlar, çoğunlukla hukukî ve tarihsel yaklaşımlar olmuştur (örneğin., 1962'de Bayley). Fakat son zamanlarda davranışçı yaklaşım bu alana da dokunmuş ve çeşitli ülkelerdeki bilim adamları, Amerikalı davranışçıların usullerine çok benzer bir biçimde yargısal davranışı incelemeye başlamışlardır (örneğin., 1962'de Hayakawa).

Ortaya çıkan çeşitli yaklaşımların incelenmesi, biçimsellikten katı deneyciliğe doğru bir eğilimi belirtmektedir. Bunun nedeni, görünüşte pragmatizm, siyasal gerçekçilik, hukukî gerçekçilik ve davranışçılığa verilen cevaplarda yatıyor gözükmektedir. Bunun başlıca istisnası, karşıt bir görüş başlatmamış da olsa, Berns'in eseridir (1957). Tersine kamu hukukundaki ahlâkî çözümlerinin eğilimi, çağdaş bilimsel yöntemlerle tutarlı gözükmektedir (bkz. 1959'da Brecht).

Kamu hukuku, tarihinin belirli bir döneminde siyasal bilimde taşıdığı öneme rağmen, bu alanda önemli kuramsal katkılarına işaret etmek zordur. Elbette ki Willoughby'nın hukukî kuramı ile Bentley'in hukuk ve Devlet süreci ile ilgili önemli bulguları vardır. Fakat kamu hukuku biliminin diğer alanları göz önüne alınırsa, kuramsal katkılarının önemsiz olduğu görülür. Davranışçılar, şimdi yargısal karar alımıyla ilgili mikro-kuramlar geliştirmektedir; çalışmalarının önemli sonuçlar doğurup doğurmayacağı ise gelecekte görülecektir. Hepsinden önemlisi, kamu hukukundaki tek ve en büyük eksikliğin kuram alanında olduğu görülmektedir.

Şimdiki durum ve gelecek : Kamu hukukunun bir zamanlar siyasal bilimde sahip olduğu önem azalmıştır. Son yıllarda yapılan önemli bir araştırma göstermiştir ki (Somit ve Tanenhaus 1964'de beraber yazdıkları kitap), kamu hukuku, siyasal kuram bir yana bırakılırsa, siyasal bilimdeki diğer tüm alanlardan daha fazla değer kaybetmiştir. Aynı zamanda son yıllarda bu alana geçen siyasal bilimcilerin sayısında da görece bir düşüş vardır. Bu olgular muhtemelen alanın disipline ayak uydurmadaki başarısızlığıyla ve ilgili yaklaşımlarla, varsayımlardaki derin bölünmelerle ilgilidir. Bugün kamu hukukunda yeterli bir eğitim, hemen hemen kamu hukukunun tüm bu yaklaşımlarında ustalığı gerektirmektedir.

Bununla beraber, alanın yeniden dirilme içinde olduğunu gös-

teren bazı belirtiler de vardır. 1950'nin başlarında Amerikan Siyasal Bilim Derneğinin bir komitesi, kamu hukukunda disiplin içinde ve disiplinle ilgili olarak yapılan savsaklamayı açıkladı. Bundan çok geçmeden bir kamu hukuku uzmanı, alanın «tümü ile siyasal biliminde kabul edilmiş bir çalışma konusu olarak yok olduğunu» kabul etmeye hazırды (1958'de Sherwood, s. 87). Bu tip tahminlere ve düşüncelere rağmen, bugün hâlâ bu alan çok canlıdır. Grup-süreci ve davranışçı yaklaşımlar başka hiçbirşey yapmamış olsalar bile, en azından kamu hukukunu siyasal bilimin temel akışı içine sokmuştur.

Yaklaşımları bütünleştirmek için bazı girişimlerde bulunulmuştur. Bazı kamu hukuku uzmanları, belirli amaçlar için tüm yaklaşımların kullanılabilceği, eski ve yeni yaklaşımların bütünleştirilmesi ile daha çok şeyin öğrenilebileceği görüşüne taraftar olmuşlardır. Örneğin Johnson (1965), Yüksek Mahkemenin kararlarının etkisi ile ilgili çalışmasında grup-süreci ve davranışçı yaklaşımları kullanmıştır. Danelski (1961; 1964) ve Murphy (1964) de, Yüksek Mahkeme ile ilgili çalışmalarında tarihsel ve davranışçı yaklaşımları kullanmışlardır.

Kamu hukuku geçiş dönemi içinde olan bir alandır. Yaklaşımların birbirine kavuşma eğilimi bu geçişi kolaylaştıracaktır. Hareketin yönü açık olarak görülmektedir. Alan diğer yaklaşımların kullanılmasıyla elde edilecek bilgileri de nazara alan geniş hatlı ve özenle işlenmiş davranışçılık içinde belirli bir ölçüde birlik kazanacaktır. Değişim bir evrim içinde olacak ve belki de geleneksel yaklaşımlar biraz değiştirilecek, belirli bir an gelene kadar kullanılacaktır.

Alan, davranışçı yaklaşıma doğru ilerledikçe muhtemelen kamu hukuku çalışmaları ötesinde de önem taşıyacak kuramsal katkılarda bulunabilecektir. Eğer önemli kuramsal katkılar, heyet halinde çalışan organların hukukî kararlarının incelenmesinden çıkmaktaysa, bunlar yasama komisyonlarında, idarî organlarda ve diğer benzer karar alma gruplarında da yararlı olacaktır. Alanın en büyük başarısı, genel bir kamu hukuku kuramı geliştirmesi olacaktır. Bu gerçekleştirilebilirse, kamu hukuku belki de bir zamanlar siyasal bilimdeki önemli yerini tekrar kazanabilir.

K A Y N A K L A R :

- ASSOCIATION OF AMERICAN LAW SCHOOLS 1938 *Selected Essays on Constitutional Law*. 4 vols. Chicago: Foundation Press. → A supplement was published in 1963 by West as *Selected Essays on Constitutional Law, 1938-1962*.
- BAYLEY, DAVID H. 1962 *Preventive Detention in India : A Case Study in Democratic Social Control*. Calcutta: Mukhopadhyay.
- BECKER, THEODORE L. 1964 *Political Behaviorism and Modern Jurisprudence: A Working Theory and Study in Judicial Decision-making*. Chicago: Rand McNally.
- BENTLEY, ARTHUR F. (1908) 1949 *The Process of Government : A Study of Social Pressures*. Bloomington, Ind.: Principia Press.
- BERNARD, JESSIE 1955 Dimensions and Axes of Supreme Court Decisions: A Study in the Sociology of Conflict. *Social Forces* 34: 19-27.
- BERNS, WALTER 1957 *Freedom, Virtue, and the First Amendment*. Baton Rouge: Louisiana State Univ. Press.
- BERNES, WALTER 1963 Law and Behavioral Science. *Law and Contemporary Problems* 28: 185-212.
- BEVERRIDGE, ALBERT J. 1916-1919 *The Life of John Marshall*. 4 vols. Boston: Houghton Mifflin. → Volume 1: *Frontiersman, Soldier, Lawmaker, 1755-1788*. Volume 2: *Politician, Diplomatist, Statesman, 1789-1891*. Volume 3: *Conflict and Construction, 1800-1815*. Volume 4: *The Building of the Nation, 1815-1835*.
- BEYLE, HERMAN C. 1931 *Identification and Analysis of Attribute-cluster blocs: A Technique for Use in the Investigation of Behavior in Governance*. Univ. of Chicago Press.
- BRECHT, ARNOLD 1959 *Political Theory: The Foundations of Twentieth-century Political Thought*. Princeton Univ. Press.
- CAIRNS, HUNTINGTON 1935 *Law and the Social Sciences*. New York: Harcourt.
- CARDOZO, BENJAMIN N. (1921) 1960 *The Nature of the Judicial Process*. New Haven: Yale Univ. Press.
- CARDOZO, BENJAMIN N. 1924 *The Growth of the Law*. New Haven: Yale Univ. Press.

- CARDOZO, BENJAMIN N. 1928 *The Paradoxes of Legal Science*. New York: Columbia Univ. Press.
- COLE, KENNETH C. 1948 The Theory of the State as a Sovereign Juristic Person. *American Political Science Review* 42: 16-31.
- CORWIN, EDWARD S. (1919) 1921 *John Marshall and the Constitution: A Chronicle of the Supreme Court* New Haven: Yale Univ. Press.
- CORWIN, EDWARD S. (1928-1929) 1959 *The «Higher Law» Background of American Constitutional Law*. Ithaca. N.Y.: Cornell Univ. Press.
- DANELSKI, DAVID J. 1961 The Influence of the Chief Justice in the Decisional Process. Pages 497 - 508 in Walter F. Murphy and C. Herman Pritchett (editors), *Courts, Judges, and Politics*. New York: Random House.
- DANELSKI, DAVID J. 1964 *A Supreme Court Justice Is Appointed*. New York: Random House.
- Essays on the Law and Practice of Governmental Administration: A Volume in Honor of Frank J. Goodnow*, Edited by Charles Grove Haines and Marshall E. Dimock. 1935. Baltimore: Johns Hopkins Press.
- FAIRMAN, CHARLES 1939 *Mr. Justice Miller and the Supreme Court: 1862 - 1890*. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press.
- FRANK, JEROME (1930) 1949 *Law and the Modern Mind*. New York: Coward.
- GOODNOW, FRANK J. (1893) 1903 *Comparative Administrative Law: An Analysis of the Administrative Systems, National and Local, of the United States, England, France and Germany*. 2 vols New York: Putnam.
- GOODNOW, FRANK J. 1905 *The Principles of the Administrative Law of the United States*. New York: Putnam.
- GOODNOW, FRANK J. 1911 *Social Reform and the Constitution*. New York: Macmillan.
- GRAHAM, HOWARD J. 1938 The «Conspiracy Theory» of the Fourteenth Amendment. *Yale Law Journal* 47: 371-403.
- GRANT, J. A. C. 1958 The Viet Nam Constitution of 1956. *American Political Science Review* 52: 437-462.
- GROSSMAN, JOEL B. 1965 *Lawyers and Judges: The ABA and the Politics of Judicial Selection*. New York: Wiley.
- HAINES, CHARLES GROVE 1922 General Observations on the Effects of Personal, Political, and Economic Influences in the Decisions of Judges *Illinois Law Review* 17: 96-116.
- HAINES, CHARLES GROVE 1930 *The Revival of Natural Law Concepts: A Study of the Establishment and of the Interpretation of Limits on Legislatures With Special Reference to the Development of Certain Phases of American Constitutional Law*. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press.

- HART, H. L. A. 1961 *The Concept of Law*. Oxford. Clarendon.
- HAYAKAWA, TAKEO (1962) 1964 Civil Liberties in the Japanese Supreme Court. Pages 325-334 in Glendon A Schubert (editor), *Judicial Behavior: A Reader in Theory and Research*. Chicago: Rand McNally. → A partial reprinting of «Legal Science and Judicial Behavior, With Particular Reference to Civil Liberties in the Japanese Supreme Court.» Number 2, pages 1-27 in the *Kobe University Law Review*.
- HYNEMAN, CHARLES S. 1959 *The Study of Politics: The Present State of American Political Science*. Urbana: Univ. of Illinois Press.
- JACOB, HERBET 1965 *Justice in America: Courts, Lawyers, and the Judicial Process*. Boston: Little.
- JOHNSON, RICHARD M. 1965 Separation of Church and State; The Dynamics of Supreme Court Decision-making. Ph.D. dissertation, Univ. of Illinois
- KELSEN, HANS (1945) 1961 *General Theory of Law and State*. New York: Russell.
- KORT, FRED 1957 Predicting Supreme Court Decisions Mathematically: A Quantitative Analysis of the «Right to Counsel» Cases. *American Political Science Review* 51: 1-2.
- LASSWELL, HAROLD D. 1948 *Power and Personality*. New York: Norton.
- LASSWELL, HAROLD D.: and McDOUGAL, MYRES S. 1943 Legal Education and Public Policy. Professional Training in the Public Interest. *Yale Law Journal* 52: 203-295.
- LATHAM, EARL (1952) 1965 *The Group Basis of Politics: A Study in Basing-point Legislation*. New York: Octagon Books.
- LLEWELLYN, KARL N. (1934) 1935 The Constitution as an Institution. Pages 277-322 in *Legal Essays in Tribute to Orrin Kip McMurray*. Edited by Max Radin and A. M. Kidd. Berkeley: Univ. of California Press.
- McCLOSKEY, ROBERT G. 1960 *The American Supreme Court*. Univ. of Chicago Press.
- MAGRATH, C. PETER 1963 *Morrison R. Waite: The Triumph of Character*. New York: Macmillan.
- MASON, ALPHEUS T. 1956 *Harlan Fiske Stone: Pillar of the Law*. New York: Viking.
- MENDELSON, WALLACE 1963 Neo-behavioral Approach to the Judicial Process. A Critique. *American Political Science Review* 57: 593-603.
- MERRIAM, CHARLES E. 1921 The Present State of the Study of Politics *American Political Science Review* 15. 173-185.
- MERRIAM, CHARLES E. 1926 Progress in Political Research. *American Political Science Review* 20: 1-13.

- MITAU, THEODORE G. 1965 What Has Happened to the Study of State Public Law by Political Scientists? A Note on Achievements and Lacunae in the Study of State Constitutional Law Since 1950. *Journal of Public Law* 14. 90-104.
- MOTT, RODNEY L.; ALBRIGHT, S. D.; and SEMMERLING, H. R. 1933 Judicial Personnel. *American Academy of Political and Social Science, Annals* 167: 143-155.
- MURPHY, WALTER F. 1964 *Elements of Judicial Strategy*. Univ. of Chicago Press.
- PATRIC, GORDON 1957 The Impact of a Court Decision: Aftermath of the McCollum Case. *Journal of Public Law* 6: 455-464.
- PELTASON, JACK W. 1953 A Political Science of Public Law. *Southwestern Social Science Quarterly* 34, no. 2: 51-56.
- PELTASON, JACK W. 1955 *Federal Courts in the Political Process*. Garden City N.Y. : Doubleday.
- PELTASON, JACK W. 1961 *Fifty-eight Lonely Men: Southern Federal Judges and School Desegregation*. Introduction by Paul Douglas. New York : Harcourt.
- POWELL, THOMAS REED 1918 The Logic and Rhetoric of Constitutional Law. *Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods* 15 : 645-658.
- PRITCHETT, C. HERMAN 1941 Divisions of Opinion Among Justices of the U.S. Supreme Court: 1939-1941. *American Political Science Review* 35: 890-898.
- PRITCHETT, C. HERMAN (1948) 1963 *The Roosevelt Court: A Study in Judicial Politics and Values, 1937-1947*. New York: Octagon Books.
- PRITCHETT, C. HERMAN 1954 *Civil Liberties and the Vinson Court*. Univ of Chicago Press.
- SCHUBERT, GLENDON 1958 The Study of Judicial Decision-making as an Aspect of Political Behavior. *American Political Science Review* 52 : 1007-1025.
- SCHUBERT, GLENDON 1963 Behavioral Research in Public Law: Bibliographical Essay. *American Political Science Review* 57: 433-445.
- SCHUBERT, GLENDON 1965 *The Judicial Mind: The Attitudes and Ideologies of Supreme Court Justices, 1946-1963*. Evanston, Ill.: Northwestern Univ. Press.
- SHEPARD, MAX 1939 Law and Obedience. *American Political Science Review* 33: 783-810.
- SHERWOOD, FOSTER H. 1958 The Role of Public Law in Political Science. Pages 86-96 in Roland Young (editor), *Approaches to the Study of Politics*. Evanston, Ill.: Northwestern Univ. Press.

- SOMIT, ALBERT. and TANENHAUS, JOSEPH 1964 *American Political Science: A Profile of a Discipline*. New York: Atherton.
- SWISHER, CARL B. (1935) 1961 *Roger B. Taney*. Hamden, Conn.: Shoe String Press.
- SWISHER, CARL B. (1943) 1954 *American Constitutional Development*. 2d ed. Boston: Houghton Mifflin.
- SWISHER, CARL B. 1946 Research in Public Law: Report of the Panel on Public Law. *American Political Science Review* 40: 552-562.
- TRUMAN, DAVID B. (1951) 1952 *The Governmental Process: Political Interests and Public Opinion*. New York: Knopf.
- VOSE, CLEMENT E. 1958 Litigation as a Form of Pressure Group Activity, *American Academy of Political and Social Science, Annals* 319: 20-31.
- VOSE, CLEMENT E. 1959 *Caucasians Only: The Supreme Court, the NAACP, and the Restrictive Covenant Cases*. Berkeley: Univ. of California Press.
- WALZ, GUSTAV ADOLPH 1934 Public Law. Volume 12, pages 657-659 in *Encyclopaedia of the Social Sciences*. New York: Macmillan.
- WESTIN, ALAN F. 1958 *The Anatomy of a Constitutional Law Case; Youngstown Sheet and Tube Co. v. Sawyer: The Steel Seizure Decision*. New York: Macmillan.
- WILLOUGHBY, W. W. 1896 *An Examination of the Nature of the State: A Study in Political Philosophy*. New York: Macmillan.
- WILLOUGHBY, W. W. 1924 *The Fundamental Concepts of Public Law* New York: Macmillan.
- WRIGHT, BENJAMIN F. 1938 *The Contract Clause of the Constitution*. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press.